1879. VI. évfolyam. 62. szám. Debreczen, Szombat márczius 29.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . 10 frt.
Félévre . 5 frt.
Negyedévre . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . 1 frt.
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban *Kutasi Imre nyomdájában*, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hettőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetmények a szerkesztőségben és kiadói irodában.
Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába czegléduteza, Fried-ház 19. sz. alatt czimezendők.

Előfizetési fölhivás
a
„Debreczeni Ellenőr"-re.

Az aprilisi évnegyed közeledvén, figyelmeztetjük t. olvasóinkat az előfizetés minél előbbi megujitására.

Előfizetési árak:

Egész évre	**10 frt.**
Félévre	**5 „**
Negyedévre	**2 frt 50 kr.**

Az előfizetési pénzek — legczélszerűbben postautalványnyal eszközölhetők. — Előfizethetni helyben a kiadótulajdonos Kutasi Imre nyomdájában, főpiacz; továbbá Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseiben, vidéken a postahivataloknál.

A „Debreczeni Ellenőr" szerkesztősége és kiadó-hivatala.

A szegedi árvizkárosultak részére

lapunk szerkesztőségénél Bauer Luizka (a czeglédutezai leányiskolából) 50 krt adományozott.

Debreczen, márczius 29.

A berlini szerződés fölött bevégződött hát valahára a meddő vita.

Miután már öt vagy hat izben volt alkalma a képviselőház minden árnyalatának elmondani nézeteit a kormány által követett keleti politikáról, talán nem lett volna méltánytalan kivánság tőlünk, ha azt vártuk volna, hogy a képviselő urak ott a tulsó oldalon kevesebbet ereszszenek meg ékesszólásuk bőségszarujából. Ujat, a mi már el ne lett volna mondva, ugy sem mondhattak s csak a régi szalmát kellett csépelni még az olyan fényes tehetségü szónoknak is, mint Szilágyi Dezső.

Az ellenzék mitsem vesztett volna, ha vezérférfiai egyszerüen csak már ismert álláspontjukra utaltak volna s szavazásra engedték volna jutni a törvényjavaslatot azonnal, az országgyülés pedig megtakaritott volna három napot, a mit hasznosabb munkálkodásra fordithatott volna, mint a nagy és apró notabilitások számtalanszor ismételt és többé kevésbé ügyesen vagy ügyetlenül fölmelegitett dikcióit végig hallgatni.

A vita, mivel a szónok urak maguk is érezték, hogy sajátkép nem tudják, miről beszéljenek, — minduntalan kizökkent rendes kerékvágásból és Szilágyi Dezső sem tudta két óra hosszáig tartó zárbeszédében másképen költeni föl az érdeklődést, mint hogy Tisza K. ellen olynemü személyes támadások intézett, melyek seminemü összefüggésben nincsenek a berlini szerződéssel s melyekre derekasan meg is kapta a választ a miniszterelnöktől, ki nem szokott senkinek adós maradni.

Maga az egész vita idegen szemlélőre csaknem komikus hatást gyakorolhatott. Mert hogy a magyar országgyülés azt jelentse ki a berlini szerződésre, hogy az érvénytelen, mikor csaknem egy év óta egész Európa érvényesnek ismeri el, az kissé mégis furcsa lett volna.

A vita sajátképi tárgyát tehát nem az képezte, a mi körül forgott látszólag a vita s a mire történt a szavazás. Ugyan furcsa helyzetbe jutott volna az ellenzék, ha sikerült volna nekik megbuktatni a berlini szerződést s megtagadtatni az országgyülés által annak beczikkelyezését. Szerencsére tudta, hogy ez ellen a fatális véletlen ellen biztositva van a szabadelvü párt higgadt többsége által s igy szabadon beszélhet derüre-borura.

Beszéltek is. Szilágyi Dezső ugyanazon jogot követelte a monarchikus Magyarországban a parlamentnek, a mivel a republikanus Franczia országban bir. Pedig hát a két kormányforma közt bizony van egy kis különbség, a mit nem lehet figyelem nélkül hagyni, még akkor sem, ha az ember ellenzéki pártvezér.

Hogy mik a korona praerogativái alkotmányos monarkhiákban, az iránt jóformán tisztában van a közvélemény eurápaszerte; a vitát azonban, mely e fölött képviselőházunkban folyt, még sem tartanók egészen meddőnek, ha az ellenzék nem ragadtatta volna magát tulságokra s a helyett, hogy zavaros eszmékkel tölti be párthivei agyát, hozzá járult volna annak szabatos meghatározásához, hogy mi jogok illetik a koronát és mik a nemzet képviselő testületét?

— **Ötvennégy szavazattal győzött a kormány**, a berlini szerződés beczikkelyezésénél, ezek közül tizenkettőt adtak a horvátok, e szerint a kormánynak még csak a szőrszálhasogatók által sem kifogásolható töhbsége negyvenkét szavazat. Ebből az látszik, hogy a kormány pártja azon szavazás óta, midőn a parlament összeülése ütán a bizalmi kérdés először fölvettetett, minden ujabb szavazásnál növekszik, a helyett, hogy fogyna.

— **A főrendiház** tegnapelőtt rövid ülést tartott, melyen az indemnitás meghosszabbitásáról szóló javaslatot azonnali tárgyalás végett bizottsághoz utasiták s e bizottsági jelentés meghallgatása után ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadták.

Tegnapi ülésében a főrendiház a berlini szerződés beczikkelyezése ügyében nevezett ki egy három tagból álló bizottságot, mely rögtön tárgyalás alá vévén a törvényjavaslatot, ma már beadni tartozott a háznak jelentését.

— **A képviselőház** a jövő hét végén befejezi tárgyalásait s aztán elkezdődik a husvéti szünidő, mely április 6-tól 25-ig fog tartani.

— **A magyar delegatió**, miután a képviselőház a berlini szerződést letárgyalta s ma a főrendiház is keresztülmegy rajta: hétfőn fogja tartani zárülését, melylyel a közösügyi bizottságok jelen időszaka befejeztetik.

— **A magyarnyelv tanitási kötelezettségéről** szóló tjavaslatot a képviselőház közoktatási bizottsága elfogadta. Grünvald Béla a falusi tanitóktól nem sokat vár, azért leginkább a városokban kivánná a tjavaslatot érvényesiteni. Csengery Antal hasonló nézetben van. Hegedüs S. Baross G. s Molnár A. egészben fentartandónak vélik s a bizottság is ez értelemben határozott. A részletes tárgyalást azonnal megkezdték.

— **Ghiczy Kálmánról** azt irja az „Egyetértés", hogy a képviselőház elnökségről el van határozva lemondani. Már egyszer csak is rábeszéléssel lehetett maradásra birni, de most annyival is inkább, miután visszalépése ez idő szerint a kormányt nem hozza zavarba, a husvéti szünidő alatt végkép le akar mondani. Nagy okunk van kétkedni e hir alaposságán.

— **Az uzsora** elleni agitáczió Ausztriában mind szélesebb körökre terjed ki, s nálunk is tapasztalhatók ezen szükséges agitáczió egyes jelei. A bécsi rendőrség egyre másra kiutasitja az ismert uzsorásokat s a katonai hadparancsnokságok felszólitják a katonatiszti kart, tudassák az egyes uzsorások nevét, lakhelyét, követett eljárását; hogy ellenökben eljárni lehessen. Budapesten különösen az ügyvédi kart foglalkoztatja az agitáczió s mint mondják, az ügyvédi kamarában erre vonatkozólag felszólalás s inditvány fog történni. A törvényhozás intézkedései az uzsora tárgyában többé-kevésbbé sikertelenek levén, a társadalom erőteljes önsegélye nyujthat orvosszert ezen járvány ellen, mely oly sok család pusztulását, oly sok megrenditő öngyilkosságot idéz elő.

— **A pestisről** semmi ujabb hir. — Az osztrák, a magyar és a német kormányok kiküldött orvosaitól nem érkeztek hivatalos tudósitások ujabb esetekről Dr. Kiemann azonban aggodalmát fejezte ki, hogy a melegebb évszak beköszöntével még több eset is előfordulhat. — A kordon megszüntetése tehát még nem tanácsolható s a vigyázat nem fölösleges.

— **A roncsoló toroklob**. A belügyminiszter a járvány terjedésének meggátlására elrendelte mindazon községekben, hol e járvány mutatkozik, hogy biztosok járjanak házról házra meggyőződni, vajjon csakugyan roncsoló toroklob-e az ott pusztitó járvány.

— **A boszniai harczban** részt vett vitézeknek tegnap osztották ki a hadi érmeket Szerajevóban. A főparancsnok: a würtenbergi herczeg ez alkalommal lelkesitő beszédet intézett a csapatokhoz.

Országgyülés.

A képviselőház **26-án** tartott ülésének végén a berlini szerződéshez Polyt Mihály is hozzá szólt, ki erősen védelmére kelt az ellenzéki politikának az occupatió kárhoztatásában. A szlávok elleni merényletnek nevezi azt, pedig szerinte az egész keleti kérdés nem egyéb, mint szláv kérdés. Hisz Bulgária egyesülésében, mely ép ugy létre fog jönni, mint Moldva és Oláhország egyesülése, mert Oroszország erős, s kik azt gyengének hiszik, nem ismerik. — Végül kijelenti, hogy a jelenlegi kormány iránt bizalommal nem viseltetik.

Ezzel a vita befejeztetvén, Eötvös Károly tartotta meg zárbeszédét.

A márt. **27-én** tartott ülésben folytattatván a vita, Szilágyi Dezső hosszas zárbeszéddel ajánlta határozati javaslatát elfogadásra.

Utána Tisza Kálmán min. elnök beszélt, erős érvekkel czáfolva Szilágyi D. azon állitását, hogy a kormány, s ő mint a kormány feje mindennek elibe teszi a hatalmat. Ha miniszter akart volna lenni, lehetett volna 1875. előtt akárhányszor, mert hiszen maga Szilágyi D. ur is nem egyszer hangoztatá, hogy „a közérdek szempontjából nem kell olyan nagyon ragaszkodni a kimondott szóhoz." Ő nem hányja a hasonlót szemére Szilágyinak, mert igen természetesnek találja, ha az ellenzék kormányra törekszik.

Nem ismer olyan monarchiát, hol a háboru izenés felett először a parlament határozna, s ismételten hivatkozik Angliára, hol szintén ily szellemben fogták fel a berlini szerződést. Azt mondja Szilágyi D. hogy ne hasonlitsuk mi magunkat Angliához, mert ott olyan kormány van, melyet a többség támogat. Hát Magyarországon nincs? Hiszen, ha itt lehetne minoritással kormányozni, ugy az ellenzék már régen a kormányon volna, talán maga Szilágyi D. is.

Polyt ellen megjegyzi, hogy igenis lehet Magyarországon nemzeti politikát üzni, de nem szláv nemzeti, hanem magyar nemzeti politikát. Ha a szláv törzsek csupán arra törekszenek, hogy egygyé olvadjanak, egygyé olvadhatnak az orosz absolutismus kohójában, de azt ne kivánják maguknak, s a józan szlávok nem is kivánják.

A szavazás megejtetvén, „igen"-nel szavazott 205, „nem"-mel 154 képviselő; tehát a berlini szerződés törvénybe igtatásáról szóló tjavaslat **54** szótöbbséggel elfogadtatott.

A tegnapi ülésen a mezőtur-szarvasi vasutvonalt kiépitéséről szóló tjavaslat elfogadtatván, élénk vitát idézett elő a bécsi Unio-bank 650,000 frtos cautiója, melyet ez az északnyugoti vasut kiépitésekor letett, s most kérelmére a p. ü. miniszter visszaadását inditványozza.

Irányi szerint ehhez az Unio-banknak nincs joga, mert megtörvén a szerződés pontjait, cautióját elveszette. Inditványozza tehát, hogy ezen tjavaslat előbb a közlekedési, majd a jogügyi bizottsághoz utasittassék, hogy ezen bizottságok az ügyet részletesen megvizsgálván, jelentéseik nyomán helyesen lehessen határozni.

Szapáry Gyula p. ü. miniszter azért ajánlá a cautio visszaadását, mert egy hosszu, kétes kimenetelü pertől fél, s a jogügyek igazgatója is igy vélekedik. Különben Irányi inditványát nem ellenzi, mire a ház azt elfogadja.

Az árviz vidékéről.

Szegeden egyre zuhog az eső, a mi nemcsak hogy lehetetlenné teszi az apadást egyelőre, de átalában hátráltatja az árterület kiszáradását a jövőben; ezenfölül a már különben is omlatag házak összedülését sietteti. A szél sem igen hagy alább és ez az oka, hogy ismét mind többen-többen eltávoznak a városból, mert a fabódék egy kicsit mégis csak hidegek; különben is annyira zsufolva vannak azok, hogy valami járványos betegség kiütésétől nagyon lehet tartani. Mostanáig 6—7 ezerre tehető az ott maradt nép száma.

A volt dunaszabályozási vállalkozók: Couvreaux Alfonz és Blanchet Gaszton a kormány meghivására leutaztak Szegedre, hogy az ott szükséges töltésépitményeket vizsgálják meg.

* * *

A **Szentes** és **Csongrád** közt fennakadt közlekedés megnyilt. A csongrádi gátak ki vannak igazitva. Szentesen nagyszerü körtöltés épitését határozták el.

* * *

Titelről Nikolics kormánybiztos jelenti: A védmunkák sikeresen haladnak, ujra keleti szél támadt, de reménylem, hogy az, tekintettel a már teljesitett munkákra és a beállott vizapadásra, a töltéseken nagyobb kárt nem tesz.

A keleti ügyek uj fordulata.

Kelet-Ruméliának vegyes csapatok általi megszállása el van határozva. Ezen eszme, melyet Andrássi gróf már a berlini kongresszuson megpenditett, most minden oldalon érvényre jutott. Valamennyi nagyhatalom — köztük Oroszország és Törökország is — részt fognak venni a megszállásban, melynek czélja az, hogy Oroszország terve, miszerint Kelet-Rumélliában véres összeütközések idéztessenek föl, meghiusittassék, továbbá, hogy a berlini szerződés békésen, de föltétlenül végrehajtassék.

Ma már bizonyos, hogy Gesov, ki misszióra indul az európai kabinetekhez, a bolgárok érdekében válaszul csak a kongresszusi határozatok végrehajtására való utalást fogja kapni. Az európai megszállás oltalma alatt Törökország meg fogja szállani a Balkán-vonalat, mihelyt az illető határszabályozó bizottság befejezte munkáját. Ha Oroszország mindezzel most már egyetért — annál jobb.

Ideje is volt, hogy Európa bele szóljon a rumeliai ügyekbe, mert a bolgárok izgatottsága a legnagyobb fokra hágott. Fegyveresen ellenszegülnek, minek folytán Schmidt kelet-rumeliai pénzügyi igazgató beadta lemondását. A nemzetközi bizottság ennek következtében elhatározta az európai kabinetteknek hivatalosan bejelenteni, hogy a berlini szerződés 19. szakaszát nem birta keresztülvinni.

Ujabb politikai gyilkosságok Muszkaországban.

A nihilisták keze elérte az uj rendőrmi nisztert Drentelen tábornokot is. Márczius 26-ikán fényes nappal követték el ellene a merényletet, Szentpétervár legfényesebb utczáján. A Newa part tömve volt sétálókkal és 50—50 lépésnyi távolban rendőrök voltak felállitva. Délelőtti 10 óra tájban megjelent Drentelen tábornok, harmincz tiszt jelenlétében. Ekkor hirtelen két lövés dördült el, melyeket egy tisztességesen öltözött férfi tüzes arabs paripáról a tábornokra irányzott. A merénylettevő aztán tova vágtatott a Semenowut felé, felhasználva az álmélkodás első pillanatát, mely alatt a sok ezernyi före felszaporodott tömeg tétlenül bámészkodott maga elé. A csendőrök üldözőbe vették a menekülőt, kit már csaknem elértek, mivel lova összerogyott; de időközben sikerült neki egy kocsira ugrani, mely őt üldözőitől megmentette.

A vakmerőség, melylyel az ugynevezett végrehajtó bizottság áldozatait utólérni törekszik, kinos hatást keltett, és átalánosan azon nézet uralkodik, hogy Oroszországban immár minden néven nevezendő személybiztonság az agyrémek birodalmába tartozik. Az izgatottság a lakosság minden rétegén erőt vett.

Ugyanaz nap egy Moszkvából jött távirat jelenti, hogy egy ottani szállodában Michailovits Cserkasskij Iván kormányzósági titkár ágyában halva találtatott. Koponyája teljesen szét volt zuzva és hátán gombostüvel odaszurt papiron következő sorok álltak: „Áruló, kém, elitélve és büntetve általunk, orosz szocziálista-forradalmárok által. Halál a judásnak, az árulóknak!"

Lembergi hirlapok jelentik, hogy a czárnak Livádiába való elutazása után az orosz kormány Péterváron, Moszkvában, Kievben, és Kharkovban kihirdeti a kis-ostromállapotot, minthogy a forrongás aggasztó mérveket öltött ezen városokban.

A „Debreczeni Ellenőr" tarczája.

A vörös szemü ember.

Körülbelől nyolcz éve lehet; mint vezető (conductor) voltam alkalmazva egy nyugoti vonalon, melynek nevét feleslegesnek tartom emliteni.

Alig egy hó óta viselém hivatalomat, midőn az a kaland történt, melyet el fogok beszélni. Azelőtt egy évig hányódtam-vetődtem egy vasutvonalnál, mig egyszerre kineveztettem a szegény Paxton helyére, kit önök époly jól ismertek, mint én.

Már több izben történtek azelőtt merényletek a teherkocsik kifosztására s egyszer csak, a mint tudják önök, Paxton egy revolver-golyóval koponyájában halva találtatott. A pénzes ládának nem volt semmi baja, bár látszott, hogy meg volt kisértve kinyitása, vagy feltörése. De a mi a legkülönösebb volt a dologban, a kulcsok eltüntek szerencsétlen elődöm zsebéből s csak hat hét mulva találtattak meg az utfélen, egy papirra kötve, melyre Paxton azt irta volt, hogy tolvajok voltak teherkocsijában s ő perczről-perczre várta, hogy meggyilkoljék, a mi ért vonakodott nekik átadni a reá bizott kulcsokat. Ő ugy halt meg kötelessége teljesitésében, mint egy katona állomásán.

Gondolhatják önök, hogy nem nagy bátorságot éreztem magamban elfogadni ily veszélyeztetett állást, azonban a vasuti társaság igazgatója igy rendelte és én szilárdul el voltam határozva teljesiteni kötelességemet, bármily kellemetlennek tessék is az. Azt is meg kell mondanom, hogy uj hivatalom mellékjövedelmei sokkal magasabbak voltak, mint a mit addig kaptam és hogy ismertem egy kedves fiatal leányt, ki kész lett volna megosztani velem bármely kis szobácskát, mihelyt módomban állott volna ilyennel birni. Biztosithatom önöket, hogy ez az utolsó pont nem kis fontossággal birt előttem.

Néhány hétig minden szép csendesen folyt; meg voltam elégedve uj állomásommal. Sőt nem sok hiányzott, hogy azt higyjem, hogy a tolvajoknak, kikről annyit beszélnek, nem lesz kedve többé megtámadni a málhás kocsit és hogy más, kedvezőbb tért keresnek müveleteikre.

* * *

Egy nap a roxbury-i állomásfőnök egy ügynöke tudtomra adja, hogy a hét folyamában egy 80 ezer dollárnyi összeg arányban fog szállittatni a vasuton Sant-Louis-ig és hogy ezen szállitmány feletti őrködés gondja reám bizatik. Egyidejüleg értesittetett az egész személyzet e felől, a végből, hogy mindenki megkettőztesse éberségét.

Két nappal e beszélgetés után az ügynök irodájába hivat és tudtomra adja, hogy a pénzküldemény holnapután megy.

— Ime utasitásai; maga az igazgató küldi azokat önnek, olvassa azokat figyelemmel és kövesse az utólsó betüig, mert a legkisebb áthágása az adott rendeletnek tetemes veszteséget okozhatna a társaságnak és ön elvesztené állását.

— Legyen nyugodt, én teljesitni fogom kötelességemet, válaszolám én.

— Meg vagyok győződve, hogy ön a legjobb szándékkal van, viszonzá az ügynök, azonban higyje meg nekem, nem lehet az ember eléggé okos és vigyázó. A rablók, kik az országot nyugtalanitják, rendkivül finomak, s a terveket, melyeket szőnek, gyakran nagyon nehéz kitalálni s maga az ördög sem birna velök. Azt hiszem jól tettem, hogy önt óvatosságra intettem, és . . .

E pillanatban csekély zaj hallatszott az ajtó közelében. Ha beszélgető társam és én nem egyedül lettünk volna az állomáson és ha a müködő mozdony nem lett volna az indóház másik végén, hol időről-időre hallhattuk tüsszögését, nem hiszem, hogy a legkisebb figyelmet is forditottuk volna a zajra. Bármint legyen is a dolog, mindketten meg voltunk lepetve hirtelenében, és a mint bepillantottam a nagy terembe, mely az iroda előtt volt, a tulsó ajtó mellett egy embert vettem észre állani, előre hajtott fejjel, mintha párbeszédünket igyekezett volna kihallgatni.

Azonnal meglátott, mit mindjárt elárult könnyed összerezenése, melyet nem tudott visszatartani, a mint tekintetem az övével találkozott.

Mindazáltal nem sok idő kellett, hogy ismet visszanyerje hidegvérét és egész közönyös arczczal közeledett a nyiláshoz, melyen keresztül az ügynök szokott érintkezni a közönséggel.

Az ismeretlen elég előkelő külsővel birt. Negyven évesnek látszott, ámbár idősebb is lehetett. Egészen feketébe volt öltözve és magas kalapot viselt; ha orra nem lett volna kissé szines, miniszternek, vagy törvényszéki hivatalnoknak lehetett volna tartani. Másik különösség, mit rajta észrevettem, az volt, hogy vörös szemmel birt, mely visszataszitó kinézést adott neki. Ez a szem teljesen mozdulatlannak s merevnek látszott, és a mint az ember közeledett, észrevettem, hogy szeme zöldbe játszik. Tekintete egészen bizarr és természetellenes volt, ugy hogy azt gondoltam magamban, hogy ha valaha még reám irányulna, habár a khinai fal tetejéről, rögtön felismerném.

— Nem érkezett egy kis csomag Van Scoter Izsák czimére? kérdezé egy üzletember hangján, válaszul az ügynök kérdő tekintetére. Az utóbbi végig nézte az elé kirakott terjedelmes lajstromok egyikét s tagadólag válaszolt.

— Ez különös, mondá a vörös szemü ember; ama csomagnak már tegnap meg kellett volna érkeznie. Apropos! olvasta ön a mai „Evening Chronicle"-t?

És ezen oly rögtönösen ejtett kérdés után, az idegen mozdulatlan maradt nehány pillanatig s merően nézett az ügynökre.

— Nem! válaszolt ez.

Az ember ekkor kihuzott zsebéből egy lapot, elébünk tette s ujjával a következő sorokra mutatott:

„Borzasztó esemény. Ma reggel, a mint két egyén, névszerint Van Scoter „Henrik és Criggs C. H. a serantoni erdőben „favágással foglalkozott, egy roppant nagy fa„törzs rájok esett. Van Scoter szörnyet halt „s Criggs oly sulyosan megsérült, hogy sebé„ben rövid óra mulva meghalt. Mindketten „Greenborough-ba valók voltak s elhatároztatott, hogy holttestök e városba vitessék el„temetés végett."

— Van Scoter Henrik egyetlen testvérem volt . . . ikertestvérem, tevé hozzá az ember fájdalmas hangon; nagyon hasonlitott hozzám . . . igen, nagyon . . . és Criggs Károly nővérem férje volt. Ez borzasztó csapás! . . . oh, igen, nagyon borzasztó csapás . . . nem tudom, miként fogja szegény nővérem elviselni. E szomoru ügy miatt jöttem én egyenesen ide. Greenboroughba szándékozom a két hullát szállittatni a vasuton jövő csütörtökön, a 11 óra 40 perczkor induló vonattal. Menynyire fog menni a szállitási költség?

— A szállitás dija 25 dollár lesz, mondá az ügynök.

— A hullák csütörtökön reggel érkeznek ide. Ön nagyon le kötelezne, ha megtenné intézkedéseit, hogy semmi késedelem ne történjék. Nagyon félek, hogy a csomag, melyet várok, már nem fog e héten megérkezni.

Az ügynök megigérte, hogy el fog követni mindent, hogy a legkisebb hátramaradás ne legyen s a holttesteket a lehető leggyorsabban expediálni fogja Greenborughba.

Az ember udvariasan meghajolt s e szavakat mondá még:

— Nem mondhatná ön meg nekem, hol van a távirda-hivatal? El kell késziteni nővéremet a szomoru ujságra, mely várja. E kötelesség nem nagyon kellemes reám nézve, annyival inkább, mert a csapás ép oly iszonyu reám nézve.

Megadám neki a kivánt felvilágositást, s a vörös szemü ember, miután azt udvariasan megköszönte, távozott a hivatalból; két percz mulva elhangzott lépteinek zaja.

(Vége köv.)

A Szeged városi árvíz

által inségre jutottak részére begyült élelmi szerek és ruhaneműek kegyes adakozóinak névsora.

(Folytatás.)

Rácz András (pfia 3150.) 1 sódor, Vilmányi Ferencz (cs. u. 505.) 2 kenyér, Nemes Gábor 3 leányruha 1 leányköpeny, 3 férfinadrág, 3 férfing, 2 férfi rokk, 1 pár topán, 1 mellény, Szilágyi Sándor (v. u. 2044.) 1 sódor, ½ kiló szalonna, Erdei Péter (p. u. 1933.) 1 kenyér, 2 sódor, Hoffmann Ignáczné asszony (n. uj u. 1595.) 12 liter paszuly, Maklári József (pfia 886.) 1 kenyér, ½ kiló szalonna, Urbányi Ferencz (varga u. 2538.) 1 kenyér, 20 liter lencse, Szivos János (cz. u. 232.) 5 liter paszuly, Keszei József (varga u.) 5 kenyér, 4 sódor, Balázs Sándor (cs. u. 318.) 1 zsák kása, (100 liter), Vincze Viktor (pfia 811.) 6 kiló szalonna, Horváth Ferenczné (v. u. 2118.) 6 liter paszuly, Kozma Imréné (cz. u. 184.) 1 kenyér, 1 kiló szalonna, ifj. Koncz Lajos kereskedő 10 kiló szalonna, Kallós Lajos jogtanár 7 liter kása, 3 kiló szalonna, Kalóz Miklós (v. u. 2334.) 1 sódor, 2 kiló szalonna. Móri György (h. u. 1284.) 1 kenyér, 1 sódor, Schneer Sámuel (h. u. 1538.) 4 kenyér, 30 liter paszuly, Csathó János (n. hatvan u. 1575.) 6 liter paszuly, özv. Dávid Ferenczné (h. u. 1273.) 2 szoknya, 1 kendő, 1 kötő, 2 rekli, 1 női ing, Illyés János vőfély (h. u. 1474.) 1 kenyér, Beszler Lajos városi aljegyző 1 rokk, Szilágyi Jánosné (timár u. 2281.) 2 kenyér, özv. Perecz Józsefné (cz. u. 53.) 30 liter kása, Bihari István (cz. u. 2499.) 1 fél szalonna, 3 kenyér, 60 liter kása, N. N. egy nyári rokk, Török Bálint (pfia 875.) 1 kenyér, 2 sódor, Gerecze János egy kenyér, két sódor, (hatvan u. 3392 sz.) Stiber János 16 pár gyermek czipő, 19 pár női czipő (35 pár).

(Folyt. köv.)

Napi hirek.

— **Ő Felségeik ezüstmennyegzője** alkalmával igen sok katonai előléptetésre lehet kilátás. Különösen a gyalogsági tiszteket fogják tekintetbe venni.

— **Kossuth Lajos** nagy hazánkfia a szegedi szerencsétlenek javára 350 frankot adományozott. Kossuth tudvalevőleg igen szerény anyagi viszonyok között él.

— **A szegediek javára** a belügyminisztertől a legutóbbi kimutatás szerint begyült 578,356 frt 53½ kr és 1 drb 1000 frtos földtehermentesítő kötvény, 51,229 mark, 45 Pf., 30,255 frank, 84 cs. kir. arany, 93 frt 84 kr ezüstpénz, 10 tallér, 63 ezüsthuszas, 5 drb 25 kros, 2 lira, 200 Napoleon arany, 2 kamatszelvény 5 frt névértékben és 2 drb 4 frtos járadékszelvény. Tehát körülbelől 650 ezer forint.

— **A külföld részvéte.** Lehetetlen emelkedett érzessel nem olvasni napról-napra a külországok egymást felülmuló meleg érdeklődését, szebbnél szebb adományait szegény árvizkárosultaink részére. Párisban többnyire orsz. képviselőkből gyüjtő-bizottság alakult, melynek élén Roys gr. képviselő s Lesseps a suczi csatorna híres tervezője állanak s mely már is 58,000 frank eredményt mutatott föl. Hamburg 10,000 markot, Prága és a többi cseh városok **40,000** frtot adtak. Konstantinápolyban a „Vakit“ lap felhivása folytán szintén gyüjtés indult meg.

— **Szabadka** városa szépen viseli magát az árvizkárosultak iránt. A szegediek részére 13 ezer, Dorozsmának ezer, Algyőnek, Tápénak öt-ötszáz, összesen 15 ezer frtot szavazott meg. A magánadakozásokból 2456 frt s ezenkivül tömérdek élelmiszer folyt be. 380 menekültet élelmez maga a város, számtalanok pedig egyeseknél vannak elszállásolva.

— **Bosszantó sajtóhiba.** Lapunk tegnapi számában a második oldalon foglalt adományok mint a szegediek részére történtek voltak jelezve, holott azok a **szegedvidékiek** számára adattak. A sorszámozás is — a mennyiben folytatolagos — tévesztett, minthogy az természetszen 1-en lett volna kezdendő.

— **A kollégium** akadémiai tanárkarából következő tanárok adakoztak az igazgató ivén a szegedi árvizkárosultak részére: Buzás Pál 10 frt, Liszka Nándor 5 frt, Tóth Ferencz 3 frt, Kallós Lajos, Lugossy József, Menyhart János, Tóth Sámuel, Tóth Mihály, Balogh Ferencz 2—2 frtot, Kassai Sámuel 1 frt, Csiky Lajos 1 frt. Összesen 32 frt, mely összeg annak idején azonnal a polgármesteri hivatalhoz áttétetett. (B. F.)

— **Németország adományai.** Dr. Bauer Miksa a berlini „Vörös kereszthez“ cz. nőegylet elöljáró-tagja már megérkezett az első ruhaküldeménynyel, mely a szegedieknek küldetik, Budapestre. — A küldemény mintegy 400 mázsányi, tartalmát képezik különféle, többek közt gyárak által adományozott egészen uj ruhadarabok: harisnyák, ujjasok, fehérneműek, gyermeköltönyök stb. Dr. Bauer ur a német császárnétől, ki ez ügy iránt a legmelegebb érdeklődést tanusitja, megbizást kapott egyszersmind, Budapesten magának tájékozást szerezni s ő felségét értesiteni, hogy mely tárgyakra irányzandók leginkább a Németországban folyton tartó gyüjtések, avagy talán czélszerübb volna-e ezután csak pénzt gyüjteni. Eddigelé körülbelől 50,000 mark gyült be a berlini nőegyletnél.

— **A debr. ref. egyháztanács** f. hó 30-án d. e. 10 órakor közgyülést tart, melynek tárgyát arany járadékok vásárlása iránti javaslatok s a mult gyülésen le nem tárgyalt egyéb folyó ügyek képezendik.

— **Bogdani Vanda** (Van der Meer grófné) a párisi olasz opera énekesnője csakugyan fel fog lépni szinpadunkon. A bájos énekesnőt, ki most Kolozsvár közönségét hóditja művészetével, két vendégszereplésre sikerült igazgatóságunknak megnyerni u. m. april. 9. és 10-én „Sevillai borbély“ és „Faust“ operákban. Előre is felhivjuk olvasóink figyelmét e rendkivüli élvezettel kecsegtető előadásokra.

— **A távirdai dijszabályzat** a f. évi apr. hó 1-sejével meg fog változni. Minden táviratdija 24 kr lesz, mint alapdij, s ezen kivül minden szóért 2 krt kell fizetni, a német birodalomba küldött táviratoknál pedig 6 krt. Olyan vasuti állomásoknál, melyeknek székhelyén állami távirdahivatal is létezik, 1 krral több jár minden egyes szóért.

— **Jókai Mór** „Hős Pálffy“-ját minden szinigazgató előadhatja a szegediek javára, a költő engedelmével.

— **Török Miklós** jutalomjátékán a közönség rendkivül kitüntette Törőknét. A zajos tapsokon kivül, melyek nyilt jelenetekben is gyakran kitörtek, kapott egy gyönyörü koszorut, melyhez 200 frt volt csatolva. Török Miklós is kapott tapsokat.

— **A sajtóvétségek** felett itélendő esküdtszék tagjai az 1879. év 2-ik évnegyedére: Kutasi Imre, ifj. Keresztessy Mihály, Szathmary Sándor v. hiv., Jóna Dániel, Csáky Gergely, Vadon Sándor, Czeglédy Gyula, Báthory Sándor, Csurka János, Tikos Imre, Fodor István, dr. Kola János, Knoll Pál, Lakatos Gábor, dr Liebermann Ábrahám, Katona Mihály, Frohner Bernát, Ormós Gábor, Pápay Pál, Hitessy Lajos, Szabó Miklós, Somossy István, K. Tóth Sándor, Káposztás János, Gréf Sándor, Nagy András, Fráter Imre, Liszka Nándor, Rankay József, Tamássy Géza gyógyszerész, Korugel Lajos, Elek Lajos tanár, Takács Ferencz, Földesy Antal, Áron Emmánuel, Stieber János. Póttagok: Máyer Antal post. hiv. főnök. Magyar Gábor, ifj. Kecskés András, Nagy Mihály, Németi Sándor, Tamássy Károly, Boschetti András, Kis Sándor, Nemes Gábor, Lőrinczy Imre, Faulwetter Vilmos, Vincze Viktor.

— **Törökné**, a mint sajnálattal értesültünk, beteg; torokbaja a tegnap esti megerőltetés után rosszabra fordult, s e miatt az „Áruló“ előadása, mely hétfőre volt kitüzve, e napról alkalmasint elmarad.

— **Esküvő.** Köztiszteletben és szeretetben álló, derék főkapitányunk Körner Adolf kedves Vilma leánya eskövője dr. Szőke István tartalékos honvéd főorvossal ma d. u. 5 órakor tartatik meg a ref. nagytemplomban. Az esketési szertartást Révész Bálint püspök fogja végezni. Áldás a tiszta szererelemből kötött frigyre!

— **Mándokyné jutalomjátéka** a nőtlen ifjak apr. 5-én tartandó táncvigalmára való tekintetből nem nevezett napon, hanem 3-án fog megtartatni „A remete csengettyüjé“-vel, mely már Európa fővárosaiban rendkivüli tetszést nyert s magyar nyelven ezuttal adatik először Follinus János szintársulatunk titkára forditásában.

— (**Beküldetett.**) Szinházunkban ujabban azon rosz szokás kezd lábrakapni, hogy a közönség egy része rendesen elkésve jön, mikor már a darab folyamatban van; előadás alatt pedig mindenfele oly hangos a társalgás, hogy igazán bosszantóvá válik. Nagyon kéretnek az illetok, hogy azok iránt, kik azért járnak a szinházba, hogy az előadást hallgassák, egy kis figyelemmel lenni sziveskedjenek. Több szinházlátogató.

— **Fekete Ignácz** kedvelt opera-tenorunk jutalomjátéka apr. közepén lesz; adatni fog ez alkalommal Rossini kedvelt 4 felvonásos operája — „Tell Vilmos.“ Előre is ajánljuk a jutalmazandót közönségünk figyelmébe.

— **A házalás ügyét** kapitányhivatalunk más törvényhatóságok példájára szabályozás alá szándékozván venni, e végből a helybeli heresk. és ipar kamarát szólitotta fel véleményadásra. Reméljük, hogy nevezett testület a kor kivánalmaihoz mért utasitások megadásával ez ügy mielőbbi rendbehozhatására nézve nem fog késni.

— **A nőtlen urak és katonatisztek** nagy látogatottságnak örvendő táncestélyei, melyek e hó folytán félbeszakadtak, újra megkezdődnek. Ma lesz az első és április 5-iken a második a „Korona“ termében.

— **Városi fa-eladás.** Mai számunkkal veszik olvasóink a paczi, nagyerdei és halápi erdőségeken levő különféle minőségü fák, gyalyak és töremora áruba bocsátásáról és eladási feltételeiről szóló hirdetést, melyre jónak látjuk Debreczen város polgárainak figyelmét e helyen is felhivni.

— **Varsághy Antal** dicséretesen ismert fényképészünk egészségi szempontból tett utazásából visszatérvén, ismét a közönség rendelkezésére áll. Varsághy ur, ki a mult ősz óta telepedett le Debreczenben, azelőtt a főváros legelső fényképmütermének (Borsos és Varsághy) volt társtulajdonosa.

— **A német trónörökös fia,** Waldemár herczeg 27-én hajnalban szivszélhüdés következtében hirtelen elhunyt Berlinben. Egy pár táviratroncsoló toroklobot emleget. A herczeg 12 éves volt.

— **Váradi Gábort**, az országgyülés alelnökét, mint őszinte részvéttel halljuk, sulyos veszteség érte. Alig 23 éves leánya, Camilla b. Sztojka Béláné, Máramaros-Szigeten meghalt. A fiatal nő két gyermeket hagyott hátra.

— **Hadi érdemrendek** civil-egyének számára. Ő felsége — mint a „Közvélemény“ irja — a „Duna-gőzhajózási-társulatnak“-nak mintegy 400 tagját a boszniai hadjárat alatt tanusitott buzgó szolgálataikért hadi érdemrendekkel szándékozik kitüntetni.

Debreczeni szinház.

(—y) Az üres házak korszakát éljük. — Nagyon megcsappant az érdeklődés. A csütörtöki és pénteki előadás csekély számu közönség előtt folyt le.

Csütörtökön Török Miklós és neje jutalomjátéka volt. Adatott „Figaró házasága vagy egy napi boldonság.“ A közönség e franczia szellemmel bővölködő vigjátékon mindvégig kitünően mulatott. Törökné törölmetszett komorna és kedves kis Zsuzsi volt; nem is maradt iránta a közönség fukar elismeréseivel. Török jelentéktelen szerepét tőle várhatólag töltötte be. Mészáros Ilka szeretetreméltó kis gazficzkó volt. Mándoky patboszszal játszott, Traversza a szeleburdi s impertinens, de becsületes Figarót kifogástalanul adta, Szathmáry Árpád részege derültséget idézett elő.

Pénteken Kutassy Janka k. a. mutatta be magát — két évi távollét után — szinpadunkon a „Völgy liliomá“-ban. A vendégszereplőt a közönség rokonszenvesen fogadta. A k. a. szép reményekre jogosító tehetséggel bir s ifju korához képest elég jól játszik, ugy hogy mindig szivesen hallgathatni őt. Törökné rekedtsége daczára érzésteljesen, megindítóan szavalt s játékával többször zajos tapsokra ragadta a közönséget. A többi szereplők közül még a két Szathmáryt kell kiemelnünk, — mint a kik helyesen fogták fel szerepöket. — Lászynéban nem a kaczér, hanem csupán a hiu s irigy Arabellát láttuk. Különben toilettei feltünő pompásak voltak. Lovászi tökéletesen elrontotta szerepét is az epés ideges grófból dühös, durva parasztot csinált. Általában nem értjük, miért kényszeritik e tehetséges tragikusunkat salonszerepekben játszani? A tehetség elsenyészik, ha helyes irányban nem halad. Benedek nagyon halvány s erőtetett szerelmes volt. Az egész előadas gyengének mondható. — Kérjük szinészeinket, hogy az idegen neveket ne mondják olyan fülsértően ki.

Felelős szerkesztő: **Kutasi Imre.**
Főszerkesztő: **Vértesi Arnold.**

Legujabb divatu férfi és

KRAICZ GYULA

előbb:

(ORMÓS FERENCZ)

norinbergi és diszáru fióküzlete Bécsből

Debreczenben, a főpiaczon, Scheer Bernát ur házában, a Bika szállodával szemben

Ajánlja dusan berendezett raktárát:

Vadászati és védő czikkek: Percusion, Lefaucheux, Lancaster és Flobert fegyverek, töltények, tölténytáskák és övek, revolverek, pisztolyok, hozzávaló töltények és táskák.

Lovaglásra: angol disznóbőr nyergek, kantárok, izzasztók, zabolák, kengyelvasak, sarkantyuk, lovagló vesszők, botok és ostorok, valódi angol nyeregszappan.

Utazáshoz: bőr, vászon és fa öndők, táskák, toiletthez berendezett cassettek és táskák, Plaid szijak, gummi köpenyegek.

Háztartáshoz: asztalkések, fa, csont, szaru, alpacca, és alpacca ezüst nyéllel, britanniaércz, pakfong, alpacca és alpacca ezüst kanalak, eczet, olaj és vajtartók, czukorvágók és szelenczék, theafőzők, kannák, kávéfőző gépek, kávéőrlők, gyorsforralók, husvágó és kolbászcsináló gépek, fa, pléh, britania érez- és alpacca-tálczák, asztali gyertyatartók, réz, vas, bronz, britania, érc, pakfong, alpacca, és alpacca ezüstből, R. Ditmar-féle asztali és függő petroleum lámpák, madárkaliczkák, virágasztalok, sodaviz-gépek.

Toiletthez: fésük, fog, köröm, haj és ruhakefék, szappanok, fogpép és porok, valódi kölniviz és illatszerek.

Báli legyezők, ékszerek, virágcsokor-tartók, legyező-zsinórok.

Különbféle diszáruk vas, broncz, fa, porczellán, maché és bőrből.

Optikai czikkek: orrcsiptetők, szemüvegek, Lorgnettek, táv és szinházi látcsövek, barometrum, hévmérők, szesz, czukor, bor, sör, eczetmérők, vizmértékek.

Férfi és gyermek kalapok és sipkák, keztyük, esőernyők, sétabotok, tajték pipák, szivar szipkák, zsebkések, pénz és szivartárczák, dohányvágó gépek. — **Gyermek-játékok.**

Szódaviz-gépek 8½ forinttól 20 forintig.

gyermek kalapok nagy választékban.

Rendkivüli gazdag választék!

A legjutányosabb árak mellett!

PERGE ISTVÁN és ROZSLAY GÉZA

gépészek N.-Váradról

Tisztelettel ajánlják a n. é. gazdálkodó közönség figyelmébe, az ez ideig bár hol versenyre fellépett, mindenütt az első dijjat elnyert, — a mostan szokott használatuaktól egészen eltérő alkatu

Öntött és vertvasból készült

szántó ekéiket

bár mely darabért jótállás válaltatván

Kizárólagos raktár Debreczen és vidékére

Tóth Gyula előbb
Tóth Lajos és Társa
vas üzletében,

(85)3—6 üzlethelyiség városház piacz-czegléd-utcza szögletén.

Igérvények

a f. évi aprilis 1-jéni huzásra

fönyeremény: 400.000 frt.

Hitelintézeti sorsjegyre 4½ forint és bélyeg. Bécsvárosi sorsjegyre 2 frt. és bélyeg.

az „Iparegyesületi tak. és hitelintézet“-nél
Debreczenben. (82) 3—3

Hirdetés.

1. A paczi erdőrészen, az idei vágásból kikerült 2 és 3 méteres gömbölyü, valamint a hosszu szalfákból a nemes város közszükségére meghagyottakan kivül, az egyes épitkező városi lakosok szükségleteire kijelölt és sorszám szerint szabályosan megbecsült épületi fakészlet; — ugy nemkülönben

2. A n.-erdei legközelebbi két évbeli vágásból kikerült 3 és 4 méteres gömbölyü fák kimunkálása után felfürészelt hid bél- és szál deszkák szinte az egyes épitkezni kivánók szükségére a városi tanács által áruba bocsáttatni határoztatván, — az ezekből vásárolni kivánók a házipénztárnál való jelentkezésre s a becsárnak lefizetésére felhivatnak, s igy ekként szükségletüknek azonnali megszerezhetése felöl értesittetnek.

3. A paczi idei vágástérről kikerült s mind ez ideig eladatlan 69 méter öl galy vagy botfának eddig 6 frtban határozott eladási ára jövő április hó 1-jétől 5 frtra szállittatik le, s igy a tallóról ezen ár mellett vásárolni kivánók szinte értesittetnek.

4. A halápi idei vágástérről kikerült töremora, a jövő hét kezdetétől minden darab vonó jószágtól fizetendő 20 kr lefizetése mellett, a város gazdai hivatalnál folytonosan szállitható.

Kelt Debreczen, márcz. 24. 1879.

(93) 1—1 **Laky Lajos.**

780/1879.

Arverési hirdetés.

A városháza alatt levő 4-ik, 5-ik, 12-ik és 15-ik számu boltok bérbe adása iránt ujabb árverezés rendeltetvén, a végett határidőül 1879. évi április hó 3-ik napjának délelőtt 9 órája tüzetett ki a városház nagytanács termébe, mely határidő azon megemlitéssel tétetik közönségessé, hogy az árverési feltételek a számvevő hivatalnál megtekinthetők.

Kelt sz. kir. Debreczen város tanácsának 1879. márt. 19-én tartott üléséből.

Beszler Lajos
jegyző.

(88) 2—3

A t. hölgyvilág szives figyelmébe

ajánljuk teljesen ártalmatlan

„KORONA“

hölgy porunkat, mely minden hasonnemü készitményt tulszárnyal azon sajátságaival, hogy **1-ször hófehér** s kitünően **tapad**; **2-szor** az arczbőrt nem **száritja ki**, hanem annak inkább a **legfinomabb lágyságot kölcsönzi** kis idei használat után; **3-szor** a más Poudre-k által származott u. n. **mitfresszert elmulasztja**.

Raktárunk: Debreczenben egyedül

Dr. Róthschnek V. Emil ur gyógyszertárában.

Egy nagy doboz ára 50 kr.

Stupa és Kriegner
budapesti gyógyszerészek.

(68) 3—3 *Kálvintér.*

Hirdetmény.

A debreczeni takarékpénztár

KÖZGYÜLÉSE,

1879. márczius 30-án d. e. 10 órakor

a városház nagytanácstermében

fog megtartatni.

Tárgyai: 1-ször Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésével együtt beterjesztett 1878. évi zárszámadás megbirálása és a nyereség mikénti felosztásának megállapitása. 2-szor Tiz igazgatósági tag választása.

A zárszámadás és a nyereség felosztása iránti javaslat, az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentéseivel együtt, 1879 márczius 20-tól fogva, a pénztár helyiségében megtekinthető. (73) 2—3

II. Árverés.

A Poroszlay-féle tömeghez tartozó Czegléd-utczai 48 sorszámu ház és tóczóskerti szőllő 2-ik árverése f. évi april. 3-án d. u. 3 órakor fog megtartatni a törvényszék árverési helyiségében.

Medve Kálmán
tömeggondnok.

Birtok eladás.

Szathmármegye Ér-Körtvélyes községben (vasuti állomás) egy 167 holdas birtok holdanként — 50 frtjával eladó.

Értekezhetni levél utján Sissovics Károly tanárral Kassán. (91) 3—4

Debreczen, nyomatott a kiadó-tulajdonos **Kutasi Imre** könyvnyomdájában, 1879.